

277. Vijfde Soester taaltest (auteur: Bert Jansen)

Chimpansees aan het woord

De mens onderscheidt zich van het dier door zijn taal. De vraag in hoeverre taal een strikt menselijke verworvenheid is, wordt reeds sinds mensenheugenis gesteld. De eerste pogingen een chimpansee te leren praten - bonobo's en orang-oetans lenen zich minder voor dergelijke experimenten - dateren van vijfenzeventig jaar geleden.

Een psychologenechtpaar - zij een ex-New Yorkse, hij een doorsnee-Texaan - die zijn tijd dacht te verdoen met jeu-de-boulen - liet zijn half jaar oude zoontje opgroeien met de even oude chimpansee Gua en trachtte beide Engels te leren.

Tevergeefs, want het strottenhoofd van chimpansees maakt spreken onmogelijk. Helaas sneefde Gua acuut nadat hem een hepatitis B-injectie was toegediend.

Met gebarentaal lukte het veertig jaar later veel beter. De chimpansee Washoe leerde, even snel als menselijke baby's, zo'n honderdtweeënveertig begrippen, alhoewel hij slechts bereid was tot leren nadat hij een kumquat, een rammenas en een cassavebrood had verorberd, die door zijn verzorgers in een bacovenwinkel avant la lettre waren aangeschaft.

Moraal van dit verhaal: na-apen is geen sinecure!